Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	9 juli 2025
Portefeuille(s)	Democratisering
Portefeuillehouder(s):	Rutger Groot Wassink
Behandeld door	Democratisering, Stedelijk Team Participatie (participatie@amsterdam.nl)
Onderwerp	Voortgang uitvoering initiatiefvoorstel lid Broersen Stedelijk Participatief Begroten en doorontwikkeling buurtbudgetten

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag informeert het college u over de uitvoering van het initiatiefvoorstel 'Onze stad, ons geld' van het lid Broersen, naar aanleiding waarvan twee pilots in de stadsdelen Noord en Zuid worden uitgevoerd.

Tevens informeert het college u over de uitvoering van de aandachtspunten die uw raad meegaf in de raadscommissie SED van 11 september 2024 ten aanzien van de Stedelijke Evaluatie Buurtbudgetten. Deze aandachtspunten betroffen: meer duidelijkheid en helderheid verschaffen in de toepassing van de modellen en een toegankelijker proces voor alle Amsterdammers organiseren.

Voortgang uitvoering initiatiefvoorstel 'Onze stad, ons geld'
Het initiatiefvoorstel beschrijft de volgende uitgangspunten voor de pilots, ten aanzien van stedelijk participatief begroten:

- Workshops op laagdrempelige locaties (buurtkamers, wijkcentra) om bewoners actief te helpen bij idee-indiening;
- Specifieke sessies voor jongeren via scholen en jongerenwerk;
- Co-creatie: bewoners werken samen met experts en ambtenaren aan haalbare en gezamenlijke voorstellen;
- Inclusie: extra ondersteuning voor bewoners met barrières (bijvoorbeeld taal, digitaal of procesmatig) door persoonlijke begeleiding, eenvoudige taal;
- Een centrale, toegankelijke en gebruiksvriendelijke website;
- Onderzoek naar scenario's voor optimale samenhang en integratie van buurtbudgetten.

Het college geeft uitvoering aan dit initiatiefvoorstel, na overleg met alle portefeuillehouders in de stadsdelen en het stadsgebied Weesp. De genoemde uitgangspunten van het initiatiefvoorstel zijn geïntegreerd in de pilots in de stadsdelen Noord en Zuid.

Pilot stadsdeel Zuid
Inclusie en **co-creatie** zijn het uitgangspunt voor deze pilot ten aanzien van de buurtbudgetten. **Co-creatie** wordt in de pilot in Zuid ingevuld middels het organiseren van laagdrempelige workshops in wijk- en buurtcentra. Deze werkwijze sluit aan op de bestaande ervaring die eerder is opgedaan met themabijeenkomsten, waarbij vakambtenaren in rechtstreeks contact met bewoners hulp bieden om plannen aan te scherpen en verder te ontwikkelden.
Daarnaast wordt een geoormerkt deel van het totaal beschikbare budget specifiek ingezet voor de **doelgroepen jongeren** en **ouderen**. Voor ouderen betreft het 10% van het totale budget, €55.000. Voor jongeren betreft het 20% van het budget, €110.000.[1] De aanpak is erop gericht, jongeren te informeren over het democratische proces van de verdeling van het buurtbudget en hen hierbij te betrekken.

Pilot stadsdeel Noord
In stadsdeel Noord wordt de pilot uitgevoerd in het gebied Oud-Noord (Volewijck, IJplein/Vogelbuurt, Tuindorp Nieuwendam, Tuindorp Buiksloot, de Nieuwendammerdijk en Buiksloterdijk, en de transformatiegebieden langs de IJ-oever).[2] Hierbij ligt de focus op **het verlagen van drempels om mee te doen** en de **samenwerking tussen bewoners (en vakambtenaren) te bevorderen** al aan de voorkant van het proces ten aanzien van buurtbudgetten.
Deze **co-creatie** is erop gericht ondervertegenwoordigde doelgroepen te betrekken en de kwaliteit en haalbaarheid van ingediende plannen te verbeteren. Deze werkwijze beoogt de participatie van bewoners te verhogen al tijdens de fase waarin de bewoners stemmen op de plannen te bereiken.
Om de **samenwerking** tussen betrokkenen te stimuleren zet de pilot aanvullende werkvormen in zoals speeddatesessies tussen bewoners, ambtenaren en experts, laagdrempelige inloopspreekuren en cursussen 'plannen maken'. De pilot zet, waar mogelijk, buurtexperts in om deelnemers te ondersteunen bij het concretiseren van ideeën en betrekt ook informele netwerken, buurthuizen en bestaande bewonersgroepen.

Evaluatie van de pilots
Onderdeel van het initiatiefvoorstel is de evaluatie van de pilots. De uitkomsten van deze evaluatie vormt de basis voor de verdere uitwerking en opschaling naar stadsbreed participatief begroten in de volgende bestuursperiode.

De hoofdvraag bij deze evaluatie is:

> "Op welke wijze dragen de elementen uit de pilots bij aan de inclusiviteit (andere doelgroepen), de transparantie en de ervaren betrokkenheid van bewoners bij de buurtbudgetten? Welke aandachtspunten komen er uit deze evaluatie voor het eventueel gefaseerd invoeren van Stedelijk Participatief Begroten?"

[1] Voor buurtbudget Zuid wordt een verdeling gemaakt met een minimumbudget per thema. Groen – 10% Openbare ruimte – 10% Sociaal – 10%
[2] De overige delen van Noord doen mee met het reguliere proces ten aanzien van de buurtbudgetten.

Deelvragen hierbij zijn:

a. In hoeverre hebben de buurtbudgetten bijgedragen aan het vergroten van betrokkenheid bij de buurt? Mogelijk afgezet tegen een controlegroep?
b. In hoeverre hebben deelnemers het proces als laagdrempelig ervaren?
c. Hoe hebben de deelnemers de ondersteuning vanuit het stadsdeel bij het ontwikkelen van hun plannen ervaren?
d. Hoe hebben deelnemers het meedoen met de buurtbudgetten als geheel ervaren?
e. In hoeverre deden de werkvormen en de gespreksbegeleiding tijdens de sessies van de buurtbudgetten recht aan de diversiteit van de deelnemers en inclusiviteit van het gesprek?
f. Zijn er andere planindieners bereikt die de gemeente tot nu toe heeft weten te bereiken met de buurtbudgetten?
g. Hoe divers zijn de stemmers – qua leeftijd, geslacht, postcode, afkomst (bijvoorbeeld meten door enquête achteraf)? Hoe is dat ten opzichte van vorig jaar, indien die data beschikbaar zijn?

Het evaluatierapport wordt in het voorjaar van 2026 verwacht en zal dan met de gemeenteraad gedeeld worden.

Doorontwikkeling buurtbudgetten
In de aanloop naar een nieuwe bestuursperiode wordt gewerkt aan een verbeterd buurtbudgettenproces waarin de ambities van de raad met betrekking tot meer inclusieve en transparante buurtbudgetten tot uiting komen. De ervaringen met uitvoering van de pilots in Noord en Zuid, worden hierin meegenomen. Over deze ontwikkeling zal uw raad later worden geïnformeerd.

Een centrale website
Het initiatiefvoorstel verzoekt het college om "een centrale, toegankelijke en gebruiksvriendelijke online infrastructuur, waarmee bewoners laagdrempelig ideeën kunnen indienen, participeren in stemrondes en transparant kunnen volgen hoe beslissingen worden genomen en uitgevoerd" te ontwikkelen. Verder stelt het initiatiefvoorstel voor om in de pilot in Zuid alvast te starten met een stadsdeelbrede website waarop bewoners laagdrempelig ideeën in kunnen dienen.

Het ontwikkelen van dit soort websites vereist veel ambtelijke capaciteit. Menskracht die op dit moment vooral ingezet wordt om de pilots uit te voeren. Daarom is deze ontwikkeling op korte termijn niet realiseerbaar. Het college verwacht dat de intensievere begeleiding in beide pilots tijdens de fase waarin bewoners plannen indienen, de toegankelijkheid van het proces voor de buurtbudgetten voor Amsterdammers zal vergroten.

Na de evaluatie zal het college de ontwikkeling van een toegankelijke, centrale website in gang zetten, naar verwachting vanaf de tweede helft van 2026. Deze ontwikkeling zal starten met een gebruikersonderzoek.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Rutger Groot Wassink
Wethouder Democratisering